

ข้าวกล้องงอก(germinated brown rice หรือ “GABA-rice”) คือ ข้าวกล้องที่ผ่านกระบวนการกระตุ้นให้เมล็ดข้าวเริ่มงอก โดยมีรากหรือจูดงอกเล็กน้อย ก่อนจะถูกรอบแห้งและนำมาบริโภค โดยข้าวในช่วงเริ่มงอก นี้จะมีการเปลี่ยนแปลงทางชีวเคมี ทำให้เพิ่มคุณค่าทางโภชนาการอย่างมีนัยสำคัญเมื่อเทียบกับข้าวกล้องธรรมดา ลักษณะทางชีวภาพที่เปลี่ยนไปเมื่อข้าวเริ่มงอก ซึ่งในระหว่างที่ข้าวเริ่มงอกเอนไซม์ภายในเมล็ดข้าว เช่น amylase และ protease จะถูกกระตุ้น ทำให้เริ่มย่อยแป้งและโปรตีนให้เป็นหน่วยเล็กลง มีการสร้างสาร GABA (Gamma-Aminobutyric Acid) เพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นสารสำคัญที่มีประโยชน์ต่อระบบประสาท นอกจากนี้ วิตามินบางชนิด เช่น วิตามิน B1, B3, B6 จะเพิ่มสูงขึ้นด้วย

คุณค่าทางโภชนาการและสารสำคัญของข้าวกล้องงอก

GABA ช่วยลดความเครียด ความดันโลหิต และส่งเสริมการนอนหลับ GABA (Gamma-Aminobutyric Acid) เป็นสารสื่อประสาท (Neurotransmitter) ที่ช่วยควบคุมความตื่นตัวของสมองช่วยให้รู้สึกผ่อนคลาย ลดความเครียด วิตามินที่ส่งผลทางอ้อมให้การเรียนรู้และจดจำดีขึ้น เพราะสมองทำงานในสภาวะสมดุล งานวิจัยพบว่า GABA ในข้าวกล้องงอกอาจสูงขึ้น 5-10 เท่าจากข้าวกล้องทั่วไป

ข้าวกล้องงอก

วิตามินบีรวม ช่วยบำรุงสมอง เสริมการทำงานของระบบประสาท ซึ่งวิตามินบีรวม (โดยเฉพาะ B1, B6, B9)

● B1 (ไทอามีน) ช่วยในการเผาผลาญกลูโคสเพื่อเป็นพลังงานให้สมอง

● B6 ช่วยในการสร้างสารสื่อประสาท เช่น เซโรโทนินและโดพามีน

● B9 (โฟเลต) สำคัญต่อพัฒนาการของสมอง โดยเฉพาะในเด็กเล็กและหญิงตั้งครรภ์

วิตามินบีเหล่านี้ช่วยให้ สมองปลอดโปร่ง มีสมาธิ และตอบสนองไวขึ้น

สารต้านอนุมูลอิสระ เช่น โพลีฟีนอล (Polyphenols, Vitamin E) ช่วยป้องกันการเกิดโรคเรื้อรัง เช่น เบาหวาน มะเร็ง ป้องกันความเสียหายของเซลล์สมองจากอนุมูลอิสระ ส่งเสริม สุขภาพสมองระยะยาว และช่วยชะลอการเสื่อมของสมอง

แมกนีเซียม มีบทบาทสำคัญต่อการส่งสัญญาณ

ตารางเปรียบเทียบคุณค่าทางโภชนาการและสารสำคัญระหว่าง ข้าวขาว, ข้าวกล้อง, และ ข้าวกล้องงอก (หรือข้าวฮางอก)

คุณลักษณะ / สารอาหาร	ข้าวขาว	ข้าวกล้อง	ข้าวกล้องงอก (ข้าวฮางอก)
การขัดสี	ขัดสีจนเหลือแต่เมล็ดใน	ไม่ขัดสี	ไม่ขัดสี + ผ่านกระบวนการงอก
ไฟเบอร์ (กากใยอาหาร)	ต่ำ	สูง	สูงมาก
GABA	แทบไม่มี	มีน้อย	สูงมาก (เพิ่มขึ้น 5-10 เท่า)
วิตามิน B1, B6, B3	ต่ำ	ปานกลาง	สูง
สารต้านอนุมูลอิสระ	ต่ำ	ปานกลาง	สูงมาก
แมกนีเซียม / ธาตุเหล็ก	ต่ำ	ปานกลาง	สูง
คาร์โบไฮเดรต (แป้ง)	สูง (ย่อยง่าย)	สูง (ย่อยช้า)	สูง (ย่อยช้ากว่า และดีกว่า)
ค่าดัชนีน้ำตาล (GI)	สูง (70-89)	ปานกลาง (50-69)	ต่ำ/ปานกลาง (45-55)
ผลต่อระดับน้ำตาลในเลือด	เพิ่มเร็ว	เพิ่มช้า	ควบคุมระดับน้ำตาลได้ดี
เหมาะกับผู้ป่วยเบาหวาน	ไม่เหมาะ	พอใช้ได้	เหมาะสมที่สุด
รสสัมผัส	นุ่ม ละเอียต	แข็งกว่าข้าวขาว	นุ่ม + หอมกลิ่นข้าวธรรมชาติ

ประสาทและการสร้างความจำ ช่วยลดอาการซึมเศร้า และ ทำให้ การทำงานของสมองเป็นปกติ นอกจากนี้แมกนีเซียม แล้วข้าวกล้องงอกยังมี ฟอสฟอรัส และธาตุเหล็ก บำรุง กระดูก กล้ามเนื้อ และระบบไหลเวียนโลหิต อีกด้วย

ไฟเบอร์ หรือใยอาหาร (Dietary Fiber) ช่วยการ ขับถ่าย ป้องกันท้องผูกช่วยเพิ่มปริมาณและน้ำหนักของกาก อาหารในลำไส้ ทำให้อุจจาระนุ่มและขับถ่ายง่ายขึ้น ลดความ เสี่ยงของ โรคริดสีดวงทวาร และ ลำไส้อักเสบ ช่วยควบคุม ระดับน้ำตาลในเลือด ลดความผันผวนของระดับน้ำตาลใน เลือด ลดระดับไขมันในเลือด ช่วยควบคุมน้ำหนักเพราะช่วย ให้อิ่มนาน ด้วยการดูดซับน้ำและขยายตัวในกระเพาะอาหาร และไฟเบอร์ยังช่วยบำรุงจุลินทรีย์ในลำไส้ (Prebiotic) เป็น อาหาร ให้กับจุลินทรีย์ชนิดดีส่งเสริมระบบภูมิคุ้มกันและ สุขภาพของลำไส้

ข้าวกล้องงอกเป็นอาหารที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุที่ต้องการ ดูแลสุขภาพสมองและหัวใจ ผู้ที่มีปัญหาเบาหวาน ความดัน หรือระบบขับถ่าย ผู้ที่รักสุขภาพ หรืออยู่ในช่วงลดน้ำหนัก และเหมาะกับ เด็กเพื่อพัฒนาระบบประสาทและการเรียนรู้

แม้ว่า ข้าวกล้องงอก จะ เป็นอาหารเพื่อสุขภาพที่มีคุณค่า ทางโภชนาการสูง แต่ก็มีข้อบกพร่อง สำหรับคนที่ ควบระยะมดระวัง หรือ หลีกเลี่ยงการบริโภค ได้แก่

- ผู้ที่มีปัญหาไตเรื้อรัง หรือ ไตเสื่อม เพราะข้าวกล้องงอกมี ฟอสฟอรัสและโพแทสเซียม สูง กว่าข้าวขาว หากไตทำงานไม่ดี จะขับสารเหล่านี้ออกไม่ได้ อาจ ทำให้เกิดภาวะ แทรกซ้อนได้ เช่น โพแทสเซียมในเลือดสูงควรปรึกษา

แพทย์หากต้องการบริโภค

- ผู้ที่มีปัญหาเกี่ยวกับการย่อยอาหาร หรือ ท้องอืดง่าย เพราะข้าวกล้องงอกแม้จะย่อยง่ายกว่าข้าว กล้องธรรมดา แต่ยังมี ไฟเบอร์สูงอาจทำให้รู้สึกแน่น ท้องหรือท้องอืดได้ในบางคน โดยเฉพาะผู้ที่ไม่คุ้นเคยกับ อาหารไฟเบอร์สูง

- เด็กเล็ก (อายุต่ำกว่า 1 ขวบ) ระบบย่อยอาหาร ยังไม่สมบูรณ์ อาจย่อยไฟเบอร์ได้ไม่ดี ไม่ควรให้กินข้าว กล้องงอกเป็นหลัก ควรเริ่มจากข้าวขาวหรือข้าวบดก่อน

- ผู้ที่มีอาการแพ้โปรตีนในข้าวพบได้น้อยมาก แต่บางคนอาจมีอาการแพ้ เช่น มีผื่น คัน หรือท้องเสีย หลังบริโภค

- ผู้ที่ต้องควบคุมฟอสฟอรัส/โพแทสเซียมจาก อาหาร เช่น ผู้ป่วยหัวใจบางประเภท ผู้ป่วยโรคไต หาก ได้รับแร่ธาตุเหล่านี้นมากเกินไป อาจกระทบต่อสมดุลของ หัวใจและหลอดเลือด

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.)